

ferne ikke ere alvorligt meente? Hvoraf troer han at kunne slutte, at de Mand, der eie Penge, og som, det staaer uimodfagt, kunne anvende disse Penge til høiere Rente, end de faae, kun paa Strømt opfige disse Capitaler? Strax efter indrømmede den ærede Rigsdagsmand, at det nok kunde hælde i enkelte Tilfælde, at Capitalerne bleve virkelig opsagte, men ikke i mange. Det er altid en Indrømmelse; men jeg beder den ærede Rigsdagsmand føre Beviset for, at disse Opsigelses kun ere pro forma; jeg beder ham gjøre det sandsynligt, at de, som have en Prioritet staaende, hvoraf de kun faae 4 pCt., ikke, naar Leilighed gives, skulde have til Hensigt for Alvor at faae en høiere Rente. Jeg troer, at han skal blive Beviset skyldig. (Schøler: Nei!). Ja, det skal glæde mig at høre Beviset ført. En anden æret Rigsdagsmand (Schytte) sagde, at man maatte vedtage dette Lovforslag for at skaffe Ro i Blodet, da der nu var kommen stor Uro over Folk. Ja, naar det kunde være gjort dermed, saa skulde jeg Intet have derimod; men det Hovedspørgsmaal, som bestandig staaer ubesvaret saavel fra den ærede Forslagsstillers som fra de øvrige ærede Taleres Side, er dette: hvorledes skal en Mand faae Penge, naar den almindelige Rente er høiere end den, han giver, Capitalen derfor bliver ham opsagt og der kun tilbydes ham mindre Capitaler til Laans til en høiere Rente end 4 pCt.? Og gjør man en Velgjerning imod ham ved at negte ham Afgang til mod en høiere Rente at faae Penge, naar han behøver dem? Da de ærede Talere ikke hidtil have indladt sig paa at besvare dette Spørgsmaal, skal jeg ved en Sammenligning forsøge at stille denne Indvending ret klart og anskueligt hen. En Pengekrifts har en vis Lighed med en Hungersnød, med en Dyrtd. I det ene Tilfælde er der knap Tid paa Fødemidler, i det andet Tilfælde er der knap Tid paa Penge; i det ene Tilfælde bevirker Trangen høie Priser paa Fødemidler, i det andet bevirker Trangen høie Priser paa Penge. Dersom vi nu altsaa befandtes i en saadan Dyrtd, og vi saa vilde sørge for dem, der skulle kjøbe deres Fødemidler, for Kjøbstadbevoerne f. Ex., ved at vedtage et Lovforslag, som fatte en bestemt Prits paa Livets første

Fornødenheder, f. Ex. 8 Rd. for en Tønde Rug, 2 Mk. for et Pund Smør, 1 Mk. for et Pund Kjød osv., og vi derved troede at skaffe billig Føde til dem og sørge for dem, der trueedes af Hungersnøden, medens man samtidig lod alle Veie staae aabne for Udførselen til Udlandet, hvor der gaves høiere Priser, hvad vilde saa Følgen blive deraf? Jeg indseer ikke rettere, end at de, der havde Fødevarer at sælge, vilde gaae til de Steder, hvor de fik en høiere Betaling. Den Dmsorg, man viste dem, der skulde kjøbe Føde, vilde føre til, at de vilde sulte ihjel, fordi Inngen vilde sælge til de Priser, som det var dem tilladt at give. Naar altsaa den ærede Forslagsstiller, eller hvem der ellers vil gaae denne Veie, mødte en saadan Familie, der laa paa sit Yderste, maatte de sige til dens Trost: „Du er jo vel isærd med at sulte ihjel, men trøst Dig, Du har dog ikke betalt mere end 8 Rd. for en Tønde Rug, 2 Mk. for et Pund Smør og 1 Mk. for et Pund Kjød.“ Det er akkurat den samme Slags Trost, som man nu kan byde den Mand, for hvem en Capital er opsagt, og som ikke kan faae en anden, maaskee fordi hans Sikkerhed er for god. Dersom nemlig den Omstændighed, at han ikke kan faae en Capital tillaans, har til Følge, hvad meget ofte kan skee, at Eiendommen maa realiseres, og han saaledes drives bort fra den Gaard, ved hvis Besiddelse han kunde sidde og være lykkelig, saafremt han havde faaet Laanet, saa kunde den ærede Forslagsstiller naar han mødte ham, vandrende med sin Familie fra Gaarden, sige til ham: „Ja, nu er Du rigtignok ruineret, men trøst Dig, Du har dog ikke givet mere end 4 pCt.“

Der er et andet Moment, som hænger nøie sammen hermed, og som endnu ikke er berørt af nogen Taler, og som jeg derfor skal tillade mig at fremhæve. Hvad vil nemlig Følgen blive af, at man søger at trykke Capitalisterne ved en Lov som den nærværende i en Pengekrifts, i en Tid, hvor Penge ere dyre? Følgen vil blive den, at de, der med ringe Capital bestode Eiendomme, naar Capitalerne opfiges for dem, blive nødsagede til at realisere deres Eiendomme, eller at lade Andre realisere dem